

Zpřístupnění novin a časopisů vydaných do 30.6.1965 v MZK

Autorské právo k novinám a časopisům vydaným do 30.6.1965 se řídí z.č. 115/1953 Sb., neboť dle § 100 z.č. 115/1953 Sb. platí tento zákon i na díla, která byla uveřejněna před 1.1.1954.

Dle § 6 odst. 1 tohoto zákona sborníky, pásma a podobná díla souborná jsou předmětem autorského práva, je-li jejich uspořádání nebo výběr výsledkem tvůrčí činnosti pořadatele.

Časopis je tak vždy dílem souborným, neboť uspořádání je výsledkem tvůrčí činnosti pořadatele.

Naopak noviny nemusí být vždy dílem souborným, protože samotné zpravodajství není výsledkem tvůrčí činnosti pořadatele (komentář Telec, Tůma k autorskému zákonu), pokud tedy noviny neobsahují jiné články než zpravodajství, nejsou dílem souborným a nejsou jako celek chráněny autorským zákonem. Je možné, aby noviny obsahovaly některé články, který je sám výsledkem tvůrčí činnosti jejich autora, pak je tento článek chráněn autorským právem sám jako samostatné autorské dílo. Je také možné, že noviny mohou obsahovat část, např. magazín, jehož uspořádání je výsledkem tvůrčí činnosti pořadatele, v takovémto případě se jedná o dílo souborné dle § 6 z.č. 115/1953 Sb.. U novin je tak třeba otázku, zda jde o dílo souborné, posuzovat u každého vydání novin zvlášť.

Dle § 7 odst. 1 z.č. 115/1953 Sb. u sborníků a časopisů, vydávaných úřady, orgány, institucemi nebo organizacemi, přísluší práva zahrnutá v právu autorském těmto vydavatelům. V § 7 odst. 2 pak uvádí, že autorská práva k jednotlivým dílům, zařazeným do takových publikací, nejsou dotčena. Pokud je tedy sborník či časopis používán jako celek, pak vykonává právo autorské vydavatel, pokud je použit jen konkrétní článek z časopisu či sborníku, pak vykonává právo autorské autor tohoto článku.

Časopisy

Vydavatelé časopisu náleží dle § 6 z.č. 115/1953 Sb. práva zahrnutá v autorském právu dle § 15 z.č. 115/1953 Sb., a to právo na ochranu osobních práv autorských, zejména na ochranu autorství a nedotknutelnosti díla, právo s dílem nakládat a právo na autorské odměny. Zákon tak určuje osobu, které patří autorská práva, která dle zákona zanikají uplynutím 70 let (doba se počítá dle z.č. 121/2000 Sb. dle jeho přechodných ustanovení) od vydání díla. Po uplynutí těchto 70 let od vydání autorské právo zaniká a dílo se stává volným, protože neexistuje žádná jiná osoba než vydavatel, komu by náležela práva k časopisu jako dílu soubornému a tyto práva zanikla i vůči jednotlivým článkům ve vztahu k jejich uveřejnění v

časopisy a tedy i ty jsou volné pro jejich uveřejnění v tomto časopise. Článek v časopise, který vyšel do 30.6.1965 Sb. a od jehož vydání uplynulo minimálně 70 let, může být volně šířen v rámci šíření časopisu (pokud by byl článek šířen samostatně, nikoli jako součást časopisu, pak by bylo nutné vůči tomuto článku zkoumat autorská práva autora článku).

Veškeré časopisy, od jejichž vydání uplynulo 70 let, tak může MZK sdělovat veřejnosti, přičemž obsah tohoto sdělování se posuzuje dle zákona účinného v době sdělování. Dle § 18 z.č. 121/2000 Sb. sdělováním díla veřejnosti se rozumí zpřístupňování díla v nehmotné podobě, živě nebo ze záznamu, po drátě nebo bezdrátově, tedy jakýmkoliv způsobem, přičemž ustanovení § 12 odst. 4 písm. f) zákona vypočítává demonstrativně, co je sdělováním veřejnosti. Sdělováním veřejnosti tak může být i jiný způsob než uvedený v tomto zákoně a než který by z hlediska technického možný v okamžiku vydání časopisu.

Z výše uvedených důvodů se Moravská zemská knihovna v Brně rozhodla digitalizovat a tím i zpřístupnit čtenářům časopisy vydané do 30.6.1965, a to vždy poté, co od vydání časopisu uplyne 70 let.

Noviny

Moravská zemská knihovna se rozhodla digitalizovat a zpřístupňovat noviny dle stejného principu jako časopisy, od jejichž vydání uplynulo 70 let, tak, aby bylo zaručeno, že nebudou porušena ani autorská práva autorů článků v nich uvedených, pokud vydání novin nenaplní znaky sborníku, ani případná autorská práva jejich vydavatele, pokud by některé vydání novin splňovalo znaky sborníku.